

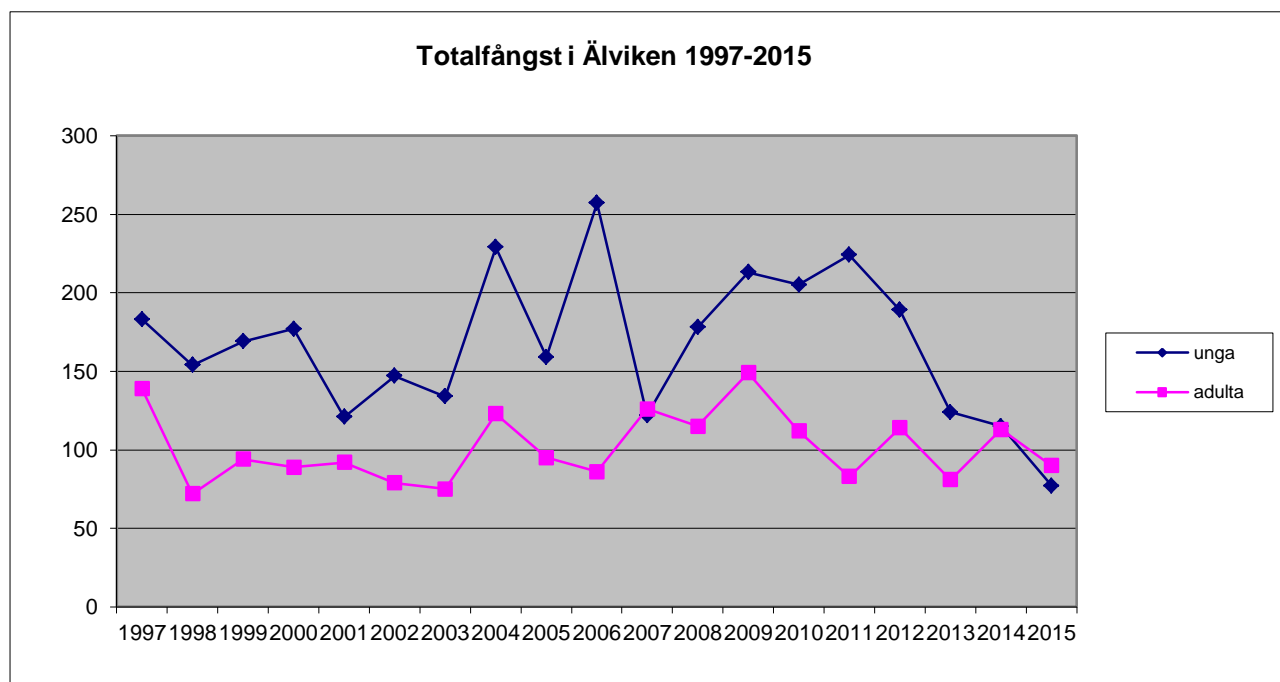
CES-ringmärkningen vid Älviken 2015

Roger Mellroth & Thord Fransson

Efter en mild och tämligen snöfri vinter där den meteorologiska våren kom redan i mitten av februari och Stockholm den 18 mars hade +16 grader inleddes en mycket blöt och kall vår och sommar. I Stockholm var maj blötast på över 200 år. Juni och juli fortsatte i samma stil och inte förrän i mitten av augusti kunde ett mer bestående högtryck etableras över landet.

Från nordöstra Afrika, efter Medelhavskusten, kom rapporter under våren om massfångst/jakt av småfåglar som var på väg upp till Europa. Dessa rapporter och vetskapen om det usla sommarvädet i Sverige ställde frågor. Hur såg överlevnaden ut för gamla fåglar som kom åter till landet och hur hade nyproduktionen påverkats?

Det 19:e fångståret blev det sämsta hittills. Med 167 nymärkningar och 18 gjorda kontroller var det med råge det lägsta resultatet. Tidigare lägst var 2013 med 205 nymärkningar och 13 kontroller. Framför allt var det ungfågarna som saknades i fångsten. Det är fjärde året i följd med minskande antal ungfåglar. I genomsnitt har vi fångat 167 ungfåglar per säsong under de 19 åren med 2006 som toppår med 257 st. År 2015 ringmärktes bara 77 ungfåglar. Mer normalt antal blev det för de gamla fåglarna där nymärkningar och kontroller från tidigare år sammanlagt gav 108 (genomsnitt 102, toppår 165 stycken 2009). Inte heller märks någon markant nedgång för adulta fåglar av arter som flyttar åt sydost och passerar Medelhavet (näktergal, ärtsångare och i viss mån törnsångare)

Flera arter som antalsmässigt påverkar fångsten och som normalt fångas med fler än 10 exemplar minskade 2015, rörsångare 21 ringmärkta (genomsnitt 25), blåmes 26 (38),

lövsångare 7 (36), pilfink 0 (11), trädgårdssångare 6 (11), sävsparv 9 (21), talgoxe 13 (19), törnsångare 11 (19). För en art noterades en ökning och det var koltrast med 13 ringmärkta (11).

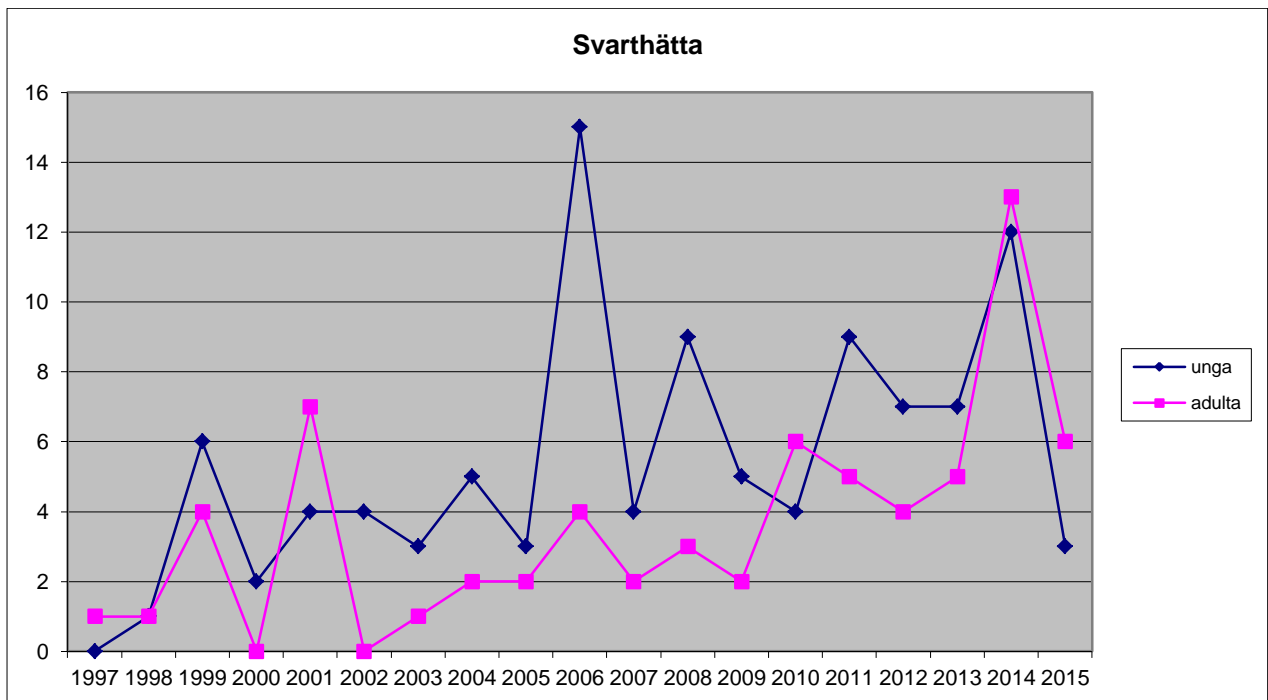
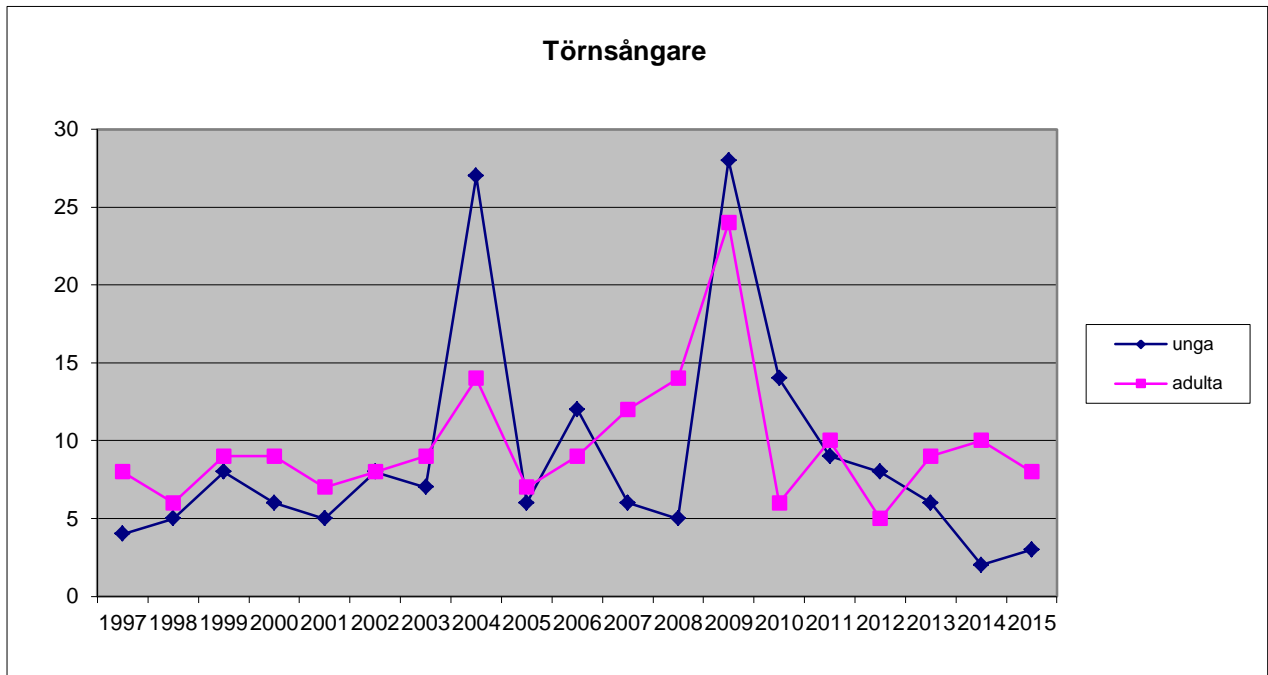
Foto Thord Fransson

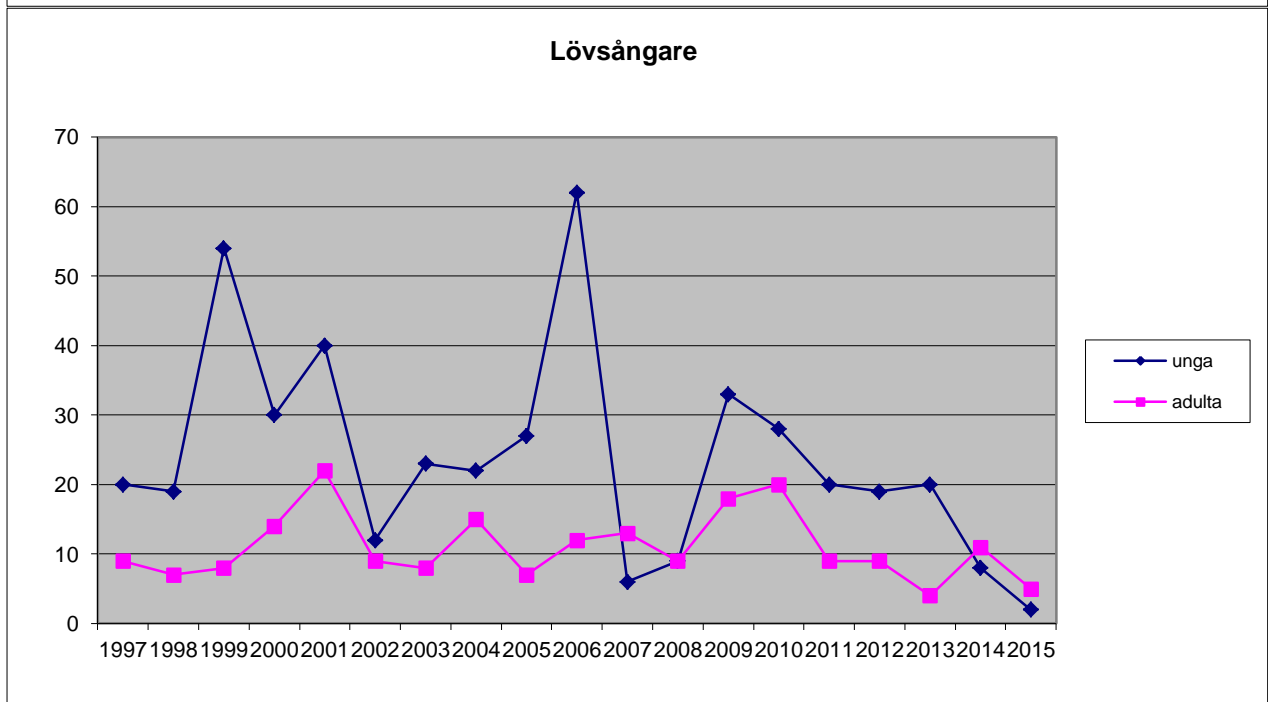
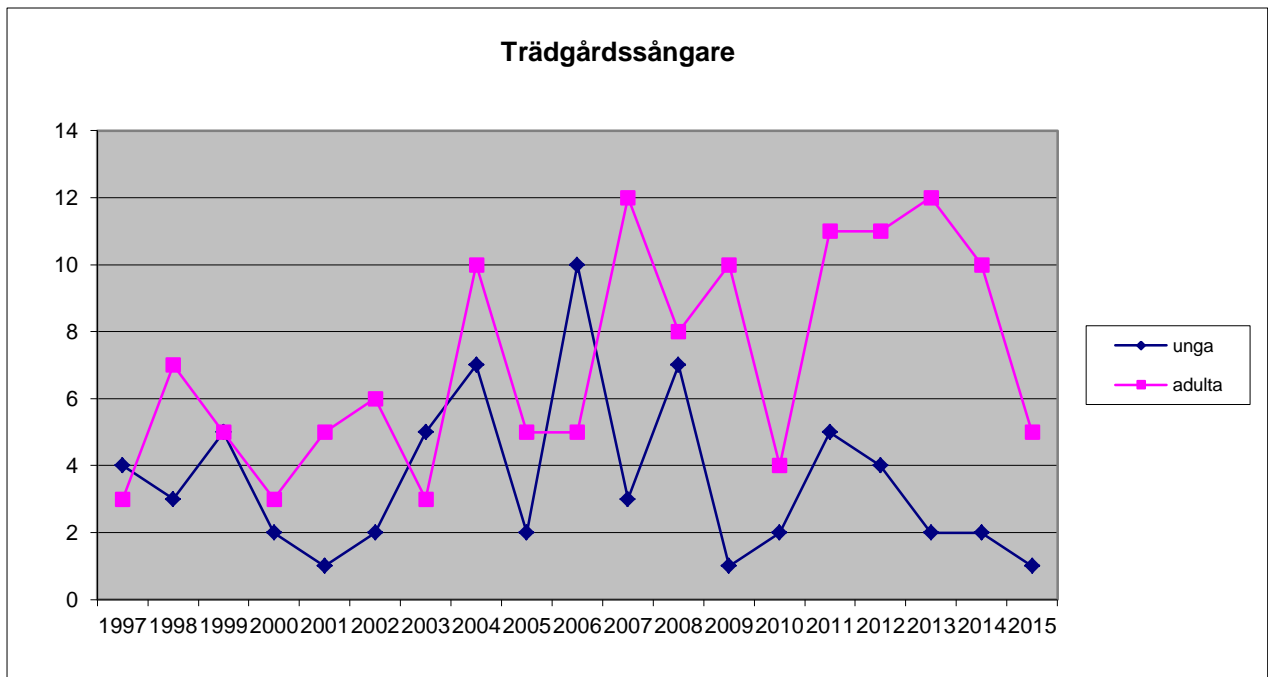
I den första ungfågeldräkten är flera ungfåglar ”prickiga” dvs. har ljustoppade fjädrar. Denna dräkt byts innan flyttning då dessa fjädrar är av lite sämre struktur. Eftersom denna period är relativt kort kan det vara knepigt att hinna lära sig hur de ser ut och i olika media ställs ofta frågor om vad man sett. Här två exempel. Överst en näktergal och under en svartvit flugsnappare.

Foto Thord Fransson

I figurerna nedan visas utvecklingen för nymärkningen åren 1997-2015, fördelat på unga och gamla fåglar, för fyra sångare.

Totalt gjordes 18 kontroller av fåglar märkta tidigare år. Flera var också gamla som en näktergal från 2009 (minst 8 år), en törnsångare och en pilfink från 2010 (fem resp minst sex år gamla), en talgoxe från 2011 och blåmes, talgoxe, entita och trädgårdssångare från 2012. Näktergalen från 2009 var märkligt nog inte tidigare återfångad .

Busksångare.

Foto Eivor Bernas.

Ny märkart för säsongen blev en busksångare som den 11 augusti märktes av Jan Ohlsson. Det gör att vi nu märkt 59 olika arter och vi väntar med spänning på den 60:e! Annars var överraskningarna få i den magra fångsten. För både gransångare och steglits noterades den fjärde ringmärkta genom åren.

I samband med ringmärkningen observeras en del fåglar och vid årets första fångst sågs en turkduva flyga förbi. Både havsörn och brun kärrhök sågs vid sex av de 12 fångstillfällena. Fiskgjuse noterades vid två tillfällena medan duvhök, sparvhök och bivrak sågs vid vardera ett tillfälle. Gök hördes vid två tillfällena under våren och vid avslutningen den 30 augusti sågs en flock med 300 ringduvor på angränsande fält.

Vi vill passa på att tacka de som deltog i årets verksamhet; Matz Carlsson, Paul Elfström, Inger Fransson, Thord Fransson, Bengt Jonsson, Roger Mellroth, Emmie Mellroth, Berth Nygren, Jan Ohlsson, Eva Sundström och Christer Örtvall.

Art/år	nymärkning 2015	nymärkning 1997-2015	andel 2015 1/19 del=5,3%	kontroller 2015	kontroller 1997-2015	kontroller andel av märkning
Sparvhök	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Skogssnäppa	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Ladusvala	0	7	0,0%	0	0	0,0%
Hussvala	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Större hackspett	0	3	0,0%	0	0	0,0%
Mindre hackspett	0	2	0,0%	0	0	0,0%
Trädpiplärka	0	3	0,0%	0	0	0,0%
Sädesärta	1	35	2,9%	0	1	2,9%
Järnsparv	1	23	4,3%	0	0	0,0%
Gärdsmyg	0	2	0,0%	0	0	0,0%
Rödhake	12	258	4,7%	0	2	0,8%
Näktergal	9	124	7,3%	2	35	28,2%
Blåhake	0	11	0,0%	0	0	0,0%
Rödstjärt	1	29	3,4%	0	0	0,0%
Buskskvätta	0	6	0,0%	0	0	0,0%
Stenskvätta	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Koltrast	13	213	6,1%	1	15	7,0%
Björkrast	0	10	0,0%	0	0	0,0%
Taltrast	2	21	9,5%	0	0	0,0%
Rödvingetrast	0	5	0,0%	0	1	20,0%
Cettisångare	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Sävsångare	4	96	4,2%	0	1	1,0%
Kärrsångare	2	53	3,8%	0	1	1,9%
Rörsångare	21	473	4,4%	1	37	7,8%
Busksångare	1	1	100,0%	0	0	0,0%
Härmsångare	0	10	0,0%	0	0	0,0%
Höksångare	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Ärtsångare	2	88	2,3%	0	1	1,1%
Törnsångare	11	353	3,1%	2	23	6,5%
Trädgårdss.	6	203	3,0%	2	17	8,4%
Svarthätta	9	171	5,3%	0	2	1,2%
Grönsångare	0	2	0,0%	0	0	0,0%
Gransångare	1	4	25,0%	0	0	0,0%
Lövsångare	7	663	1,1%	0	14	2,1%
Kungsfågel	0	2	0,0%	0	0	0,0%
Gråflusnappare	0	3	0,0%	0	0	0,0%
Svartvit flugsn.	2	85	2,4%	0	0	0,0%
Stjärtmes	1	21	4,8%	0	1	4,8%
Entita	4	69	5,8%	1	6	8,7%
Talltita	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Tofsmes	0	3	0,0%	0	0	0,0%
Blåmes	26	710	3,7%	5	79	11,1%
Talgoxe	13	363	3,6%	2	43	11,8%
Nötväcka	1	40	2,5%	0	5	12,5%
Trädkrypare	0	14	0,0%	0	1	7,1%
Törnskata	0	98	0,0%	0	0	0,0%
Skata	0	3	0,0%	0	0	0,0%
Nötskrika	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Pilfink	0	198	0,0%	1	5	2,5%

Gråsparv	0	3	0,0%	0	0	0,0%
Pilfink/Gråsparv	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Domherre	0	1	0,0%	0	0	0,0%
Bofink	3	81	3,7%	0	4	4,9%
Grönfink	0	79	0,0%	0	1	1,3%
Steglits	1	4	25,0%	0	0	0,0%
Grönsiska	4	22	18,2%	0	0	0,0%
Hämpling	0	2	0,0%	0	0	0,0%
Rosenfink	0	20	0,0%	0	0	0,0%
Gulsparv	0	26	0,0%	0	0	0,0%
Sävspurv	9	379	2,4%	1	37	9,8%
Total	167	5104	3,3%	18	332	6,5%